

Tid: kl. 16:30-19:00

Plats: Vinkelvägen

Ordförande

Fredrik Drugge (M)

Ledamöter

Lisette Vermeulen (SD), vice ordförande

Jonatan Backlund (M)

Carina Svensson (S)

Kent Persson (S)

Jessica Strandberg (KD)

Robert Hallgren (FR)

Ersättare

Oscar Sjöo (M)

Sebastian Holmer (SD)

Monika Hansson (M)

Peter Rosholm (S)

Gary Lång (MP)

Patrik Solerius (-)

Stefan Larsson (FR)

Övriga

Johan Berntsson, Förvaltningschef

David Englund, Nämndsekreterare

Milena Lampret, Verksamhetschef elevhälsa

1. Upprop

2. Fastställande av dagordning

3. Val av justerare

Ärendet i korthet

Förslag justerare: Lisette Vermeulen (SD), ersättare Robert Hallgren (FR).

Förslag tid för justering: Digitalt onsdagen den 28 oktober klockan 12.00.

4. Workshop: Återbruk

Ärendet i korthet

Nämndens ledamöter bjuds in till en workshop på Återbruket Skattkistan kl. 15.00 - 16.00, i anslutning till dagens sammanträde. Arvodeslista för deltagande i workshopen fylls i separat.

5. Rapport om skolpliktsbevakning inom Rätten till utbildning Milena Lampret
Läsåret 2025/2026 (UN2026/189)

6. Information: Skyddsronder Johan Berntsson

7. Information: Internkontroll Johan Berntsson

8. Uppföljningsrapport september 2026 Johan Berntsson

9. Redovisning av delegeringsbeslut (UN2025/6)

10. Anmälningar för kännedom

Anmälningar

- UN2026/18-8 Protokoll FSG 2026-09-16
- UN2026/185-1 Inspektionsrapport, rökfria miljöer, FLÄSSJUM 13:1
- UN2026/18-9 Protokoll 66a, lokaler på Bollebygdskolans fritidshem
- UN2026/191-2 §169 KS Handbok för hållbarhetsbedömning(KS2026190-3)
- UN2026/192-1 Dataskyddsombudens årsplan 2027 (1/2)
- UN2026/88-4 §118 Kf Kulturskola i Bollebygds kommun(KS2026154-6)
- UN2026/90-4 §117 Kf Biblioteksplan 2026-2030 för Bollebygds kommun(KS2026153-5) (1/1)
- UN2026/193-1 Inbjudan och anmälan till Forum för regional planering och dimensionering av gymnasial utbildning VGR Borås
- UN2026/192-1.1 Dataskyddsombudens årsplan 2027 (2/2)
- VB: Cirkulär 26:29
- VB: Information från Mediapoolen (1/5)
- UN2026/194-1 Dataskyddsombudens generella råd - Fotografering och bildpublicering

- VB: Detaljplan Flässjum 1:7 mfl., Malmgården (1/2)
- VB: Nyhetsbrev för kommuner | september 2026

11. Ledamöter informerar

12. Förvaltningen informerar

5. Rapport om skolpliktsbevakning inom
Rätten till utbildning Läsåret 2025/2026
UN2026/189

Tjänsteskrivelse

2026-10-08

Johan Berntsson | Förvaltningschef

Dnr UN2026/189-2

0734-64 72 14 |

johan.berntsson@bollebygd.se

Rapport om skolpliktsbevakning inom "Rätten till utbildning", läsåret 2025/2026**Förslag till beslut**

Utbildningsnämnden beslutar att:

1. Godkänna redovisningen av rapporten om skolpliktsbevakning och elevers rätt till utbildning för läsåret 2025/2026.
2. Ge utbildningsförvaltningen i uppdrag att, inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet, fortsätta utveckla det närvarofrämjande arbetet med särskilt fokus på tidiga insatser, tillgängliga lärmiljöer och systematisk uppföljning av elever med omfattande skolfrånvaro.

Ärendet

Utbildningsförvaltningen har sammanställt en rapport över arbetet med skolpliktsbevakning och elevers skolfrånvaro under läsåret 2025/2026. Rapporten syftar till att ge utbildningsnämnden en samlad bild av hur elevernas rätt till utbildning säkerställs, hur skolfrånvaron utvecklas samt vilka utvecklingsbehov som identifierats.

Rapporten visar att kommunen har etablerade rutiner för skolpliktsbevakning och uppföljning av elevers skolfrånvaro. Den 1 oktober 2026 fanns inga folkbokförda elever i Bollebygds kommun som saknade känd skolplacering.

Samtidigt visar uppföljningen att skolfrånvaro fortsatt är en betydande utmaning, framför allt i grundskolans senare årskurser.

Under läsåret 2025/2026 hade 20 procent av eleverna i kommunens skolor en sammanlagd frånvaro på 15 procent eller mer. Detta innebär en mindre förbättring jämfört med föregående läsår, då motsvarande andel var 21 procent.

Totalt hade 33 elever en frånvaro mellan 30 och 49,9 procent och 16 elever en frånvaro på 50 procent eller mer.

Under läsåret inkom 59 anmälningar om problematisk skolfrånvaro till huvudmannen, fördelade på 53 elever. Av dessa elever återfanns 33 inom årskurs 7–9.

Ekonomiska förutsättningar

Det fortsatta utvecklingsarbetet bedöms i huvudsak kunna genomföras inom befintliga organisatoriska och ekonomiska ramar. Eventuella behov av ytterligare resurser eller förändrade prioriteringar får hanteras inom ordinarie budget- och verksamhetsplanering.

Bedömning

Utbildningsförvaltningens samlade bedömning är att det finns fungerande strukturer för skolpliktsbevakning och närvarouppföljning, men att arbetet behöver utvecklas för att i högre grad förebygga och minska problematisk skolfrånvaro.

Resultaten visar på skillnader mellan skolornas olika stadier. Inom årskurs F–6 framträder en positiv utveckling där tidiga insatser, nära samverkan § med vårdnadshavare och sammanhållna lärmiljöer bedöms bidra till ökad skolnärvaro. Inom årskurs 7–9 är utvecklingen mer bekymmersam, med en högre andel elever med omfattande skolfrånvaro.

Rapporten visar också en tydlig överrepresentation av flickor bland de elever på högstadiet som anmälts till huvudmannen för problematisk frånvaro. Orsakerna till

frånvaron beskrivs som komplexa och kan bland annat kopplas till psykisk ohälsa, neuropsykiatriska svårigheter, bristande tillgänglighet i undervisningen och social otrygghet.

En särskilt viktig slutsats är att arbetet behöver förflyttas från att huvudsakligen identifiera, utreda och dokumentera frånvaro till att i högre grad utveckla undervisning och lärmiljöer som stärker elevernas förutsättningar att vara närvarande.

Rapporten identifierar även brister i övergången mellan utredning och konkreta stödinsatser. Av de 16 elever som hade en frånvaro på minst 50 procent hade endast två dokumenterade närvaroplaner, samtidigt som fem åtgärdsprogram inom särskilt stöd hade upprättats. Detta visar på behov av att stärka likvärdigheten i skolornas arbetssätt samt säkerställa att identifierade behov leder till skyndsamma, ändamålsenliga och uppföljningsbara insatser.

Förvaltningen ser därför ett fortsatt behov av att prioritera det närvarofrämjande arbetet genom att:

- Utveckla tillgängliga och förutsägbara lärmiljöer inom den ordinarie undervisningen.
- Stärka det förebyggande arbetet och tidigt identifiera elever med begynnande problematisk frånvaro.
- Säkerställa likvärdig dokumentation, utredning och uppföljning av skolfrånvaro.
- Utveckla samverkan mellan skola, elevhälsa, socialtjänst och andra berörda aktörer, bland annat genom skolsociala team.

Utbildningsförvaltningen bedömer att dessa utvecklingsområden behöver vara en integrerad del av det fortsatta systematiska kvalitetsarbetet på såväl enhets- som huvudmannanivå.

Barnkonsekvensanalys

Att säkerställa alla elevers rätt till utbildning är en grundläggande förutsättning för barns och ungas utveckling, lärande och framtida möjligheter.

Ett stärkt arbete med att främja skolnärvaro och förebygga problematisk frånvaro bedöms ha positiva konsekvenser för barn och elever. Särskilt betydelsefullt är att tidigt identifiera elever som riskerar omfattande frånvaro och säkerställa att individuella behov möts genom ändamålsenliga stödinsatser och tillgängliga lärmiljöer.

Barnets bästa och elevens rätt att komma till tals ska vara vägledande i det fortsatta arbetet.

Beslutsunderlag

Rapport om skolpliktsbevakning inom Rätten till utbildning, läsåret 2025/2026, utbildningsförvaltningen, Bollebygds kommun.

Skickas till

Verksamhetschef för elevhälsan

Berörda rektorer

BOLLEBYGDS KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

Johan Berntsson

Milena Lampret

**BOLLEBYGDS
KOMMUN**

Tjänsteskrivelse

2026-10-08

Förvaltningschef

Verksamhetschef, centrala elevhälsan

**Rapport om skolpliktsbevakning inom Rätten till utbildning
Läsåret 2025/2026
Utbildningsförvaltningen, Bollebygds kommun**

Innehållsförteckning

1. Bakgrund	3
1.1. Skolans skyddande roll och betydelse för elevens hälsa	3
1.2. Förebyggande arbete och tidiga insatser	3
1.3. Utredning, dokumentation och definitioner	3
2. Skolplikt	3
2.1. Skolplikt och rätt till utbildning	3
2.1.1. Huvudmannens ansvar:	4
2.1.2. Vårdnadshavarens ansvar:	4
2.2. Rutin för hantering av skolpliktiga elever som inte är inskrivna i någon skola	4
2.3. Elever folkbokförda i kommunen som saknar skolplacering	4
2.4. Elever inskrivna i kommunens grundskolor, men som på grund av omfattande skolfrånvaro riskerar att inte uppfylla sin skolplikt	4
2.5. Elever med skolplacering hos annan huvudman, men som på grund av omfattande frånvaro riskerar att inte fullgöra sin skolplikt	5
3. Utbildningsförvaltningens arbete med skolfrånvaro	5
3.1. Främja närvaro	5
3.1.1. Skolans arbete med att främja närvaro	5
3.1.2. Elevhälsans arbete med att främja närvaro	5
3.2. Frånvaro	6
3.2.1. Anmälningsskyldighet vid frånvaro	6
3.2.2. Utredning om frånvaro	6
3.2.3. Föreläggande och vite	6
3.3. Riktlinje och rutiner vid frånvaro	6
3.3.1. Rutiner för närvarohantering	6
4. Elevers frånvaro under verksamhetsåret 2025–2026	7
4.1. Frånvaro mätperioden hela läsåret augusti 2025 – juni 2026	7
4.2. Anmälan till huvudman under läsåret 2025–2026	8
4.3. Pågående handlingsplaner för ökad närvaro	9
5. Sammanfattning och analys	10
6. Slutsats och rekommendationer	11
6.1. Slutsats	11
6.2. Rekommendationer	12
7. Referenser	13

1.Bakgrund

1.1.Skolans skyddande roll och betydelse för elevens hälsa

Utöver det renodlade utbildningsuppdraget har skolan en avgörande betydelse för elevers sociala välbefinnande. Att slutföra skolgången med godkända betyg utgör en av de starkaste skyddsfaktorerna mot framtida utanförskap och ogynnsamma livsvillkor. En fullföljd utbildning lägger grunden för vidare studier, goda arbetsmarknadschanser och stärkt livskvalitet i vuxen ålder. Skolgången främjar dessutom elevens psykiska hälsa, självkänsla och tillit, samtidigt som den minskar risken för oro, kriminalitet och våld. Skolan fungerar som en central arena där elever inte bara tillägnar sig kunskaper och generella färdigheter, utan också bygger relationer och blir bekräftade av vuxna. Hög frånvaro innebär därför en påtaglig risk för att eleven inte når utbildningens mål.

1.2.Förebyggande arbete och tidiga insatser

Skolan har i uppdrag att forma ansvarsfulla samhällsmedlemmar. Eftersom skolan utgör elevernas arbetsmiljö bör tydliga frånvaroregler tillämpas som en naturlig förberedelse inför yrkeslivet. Skolfrånvaro är ofta en tidig signal om underliggande svårigheter, och forskning visar att tidiga åtgärder – redan vid ströfrånvaro eller upprepade sen ankomst – ger goda effekter i det förebyggande arbetet.

Genom att agera snabbt på frånvaro signalerar skolan samtidigt att varje elev är saknad och viktig. Verksamheten bör bedrivas utifrån ett salutogent perspektiv med långsiktigt fokus på de faktorer som skapar och upprätthåller hälsa.

1.3.Utredning, dokumentation och definitioner

Vid upprepade eller långvarig frånvaro – oavsett om den är giltig eller ogiltig – är skolan skyldig att omgående utreda orsakerna. Detta krävs för att rätt stödinsatser ska kunna sättas in så att eleven ges förutsättningar att nå utbildningens mål. Ett fungerande arbete förutsätter strukturerade rutiner för identifiering, rapportering, utredning och uppföljning, vilket i sin tur ställer höga krav på tillräcklig dokumentation.

Problematiserad frånvaro: Avser all frånvaro, oavsett orsak eller giltighet, som riskerar att påverka elevens måloppfyllelse negativt. Bedömningen görs alltid utifrån det enskilda fallet (Nationell kartläggning av elevfrånvaro, *Skolverket*, 2023).

Ogiltig frånvaro: Definieras som all frånvaro som inte har anmälts eller bekräftats av vårdnadshavare (*SOU 2016:94*).

2. Skolplikt

2.1.Skolplikt och rätt till utbildning

I Sverige har vi skolplikt vilket handlar om att alla elever ska få sin rätt till utbildning säkerställd. Det betyder att alla barn i Sverige har skolplikt och en lagstadgad rätt till utbildning. Skolplikt gäller dock inte barn som varaktigt vistas utomlands eller vars förhållanden är sådana att det uppenbarligen inte kan begäras att barnet ska gå i skola. Skolplikt gäller inte heller barn som avses i 29 kap. 2 § andra stycket skollagen ([lex](#), bl.a. asylsökande och barn med tillfälligt uppehållstillstånd). Dessa barn har dock samma rätt till utbildning som skolpliktiga barn. Skolplikten innebär även närvaroplikt, dvs. en skyldighet att delta i den utbildning som anordnas, om barnet inte är sjukt eller har annat giltigt skäl att utebli. Skolplikten regleras i 7 kapitlet skollagen (2010:800).

Ansvar för att en elev fullgör sin skolplikt delas mellan elevens vårdnadshavare, huvudmannen för verksamheten och elevens hemkommun.

2.1.1.Huvudmannens ansvar:

Huvudmannen ska se till att eleverna i huvudmannens förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola fullgör sin skolgång. När en skolpliktig elev börjar eller slutar vid en skolenhet med en annan huvudman än hemkommunen eller det hos en sådan huvudman har inletts en utredning om elevens frånvaro enligt 19 a §, ska huvudmannen snarast lämna uppgift om detta till hemkommunen” (Skollagen 7 kap, § 22).

2.1.2.Vårdnadshavarens ansvar:

”Barn som är bosatta i Sverige har skolplikt. Skolplikten inträder höstterminen det kalenderår då barnet fyller sex år. Den som har vårdnaden om ett skolpliktigt barn ska se till att barnet fullgör sin skolplikt. Skolplikten upphör vid utgången av vårterminen det tionde året”
(Skollagen 7 kap, § 2, 10, 12 och 20)

Vårdnadshavare ska se till att deras barn kommer till skolan och deltar i utbildningen, alltså att barnet fullgör sin skolplikt. Om en elev inte kan komma till skolan på grund av att hen är sjuk eller av någon annan orsak ska vårdnadshavaren anmäla detta till skolan så snart som möjligt
(Frånvaro i skolan – Skolverket, Senast uppdaterad 30 september 2026).

2.2. Rutin för hantering av skolpliktiga elever som inte är inskrivna i någon skola

Bollebygds kommun ska se till att skolpliktiga elever, som inte går i kommunens grundskola eller anpassad grundskola, får utbildningen.

Respektive grundskola ansvarar för att bevaka att elever inom kommunen har en skolplacering. Skolpliktsbevakningen görs av skoladministratörer. Elever som är folkbokförda i kommunen, men som inte är inskrivna i någon skola, registreras i digitala systemet ElevAdministration - EA (i de fall då eleven redan har varit inskriven i skolan vid något tillfälle noteras elevens sista skoldag). EA uppdateras med aktuell information runt den 20:e varje månad. Samtliga åtgärder och viktig information kring de berörda eleverna dokumenteras i EA. Datum och signatur infogas alltid med anteckningar i EA.

2.3. Elever folkbokförda i kommunen som saknar skolplacering

Utbildningsförvaltningen i Bollebygds kommun har en rutin för bevakning av att skolpliktiga elever är inskrivna i skola. Av rutinen framgår hur skolpliktiga elever som saknar skolplacering upptäcks och hur dessa elevers rätt till utbildning säkerställs.

2026-10-01 fanns inga elever, med folkbokföringsadress i Bollebygds kommun, som saknar känd skolplacering i systemet EA.

2.4. Elever inskrivna i kommunens grundskolor, men som på grund av omfattande skolfrånvaro riskerar att inte uppfylla sin skolplikt

Nedan redovisas den totala frånvarostatistiken för samtliga kommunala grundskolor inklusive anpassad grundskola mellan 2025-08-21 till och med 2026-06-14. Siffrorna hämtas från SchoolSoft frånvarofunktion. Den rapporterade frånvaron varierar mellan olika skolor och vissa skolor har en del ej rapporterade lektioner vilket gör att statistiken riskerar att bli missvisande. De orapporterade lektionerna har flera orsaker: närvarosystemets funktioner tillsammans med skolors rutiner för genomförande av närvaroregistrering. I nedanstående tabell redovisas antalet elever med omfattande skolfrånvaro i Bollebygds kommunala skolor. I tabellen går det att utläsa antal elever som har 50–79 procents frånvaro samt antal elever vars frånvaro överskrider 80 procent. Tabellen anger elever vars sammanlagda frånvaro (ogiltig och giltig) uppnår satta gränsvärden. Vi kan avläsa att 12 elever har frånvaro inom intervallet 50-79% och 4 elever som har registrerad frånvaro som överstiger 80%.

Tabell 1. Antal elever som på grund av omfattande skolfrånvaro riskerar att inte uppfylla sin skolplikt under perioden augusti – juni under läsåret 2025–2026

	Antal elever med registrerad frånvaro 50–79%	Antal elever registrerad frånvaro >80%
Elever vars frånvaro sammanlagt (giltig och ogiltig) uppnår satt gräns	12	4
Totalt	12	4

2.5. Elever med skolplacering hos annan huvudman, men som på grund av omfattande frånvaro riskerar att inte fullgöra sin skolplikt

Huvudmannen är skyldig att anmäla till en skolpliktig elevs hemkommun om eleven, på grund av omfattande skolfrånvaro, riskerar att inte fullgöra sin skolplikt. Sedan augusti 2025 har inga anmälningar gällande risk för ej fullgjord skolplikt från andra huvudmän inkommit.

Tabell 2. Anmälan till utbildningsnämnden som hemkommun men ej huvudman under perioden augusti – juni under läsåret 2025–2026

Enhet - skola	Antal anmälningar ht 2025	Antal anmälningar vt 2026
Gaddenskolan	0	0
Andra fristående	0	0
Andra kommunala	0	0
Totalt	0	0

3. Utbildningsförvaltningens arbete med skolfrånvaro

3.1. Främja närvaro

3.1.1. Skolans arbete med att främja närvaro

Skolan har ett ansvar gällande att skapa goda lärandemiljöer för elevernas kunskapsutveckling och personliga utveckling. Kunskapsmålen betonas mycket tydligt i skolans verksamhet. Skolan har även till uppgift att utveckla en elevs möjlighet till ett rikt liv och ge förutsättningar för en god fysisk och psykisk hälsa. När det gäller barn och ungdomar som lever i utsatta situationer understryks betydelsen av skolans arbete med att främja närvaro, då omfattande frånvaro för den enskilde eleven kan leda till stora svårigheter

([Främja närvaro och förebygga frånvaro - Skolverket](#)).

3.1.2. Elevhälsans arbete med att främja närvaro

Elevhälsan ska enligt skollagen främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Därför behöver elevhälsan utgöra en del av arbetet med att främja närvaro. I arbetet med att främja närvaro är det viktigt att elevhälsans personal ges möjlighet att samverka med övriga personalgrupper. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är en viktig del, är bl.a. frågor om elevernas arbetsmiljö. Elevhälsan blir därigenom ett stöd i arbetet med att främja närvaron

([Främja närvaro och förebygga frånvaro - Skolverket](#)).

3.2. Frånvaro

Det är angeläget att uppmärksamma all frånvaro och tidigt bedöma om det rör sig om problematisk frånvaro. För att kunna hantera frånvaron är det viktigt med rutiner för frånvarorapportering. Av rutinerna nedan framgår det hur information hanteras av skolans personal och hur informationen bäst sammanställs och sparas. Till exempel är det viktigt att läraren/mentorn tidigt uppmärksammar frånvaron och genomför ett närvarofrämjande samtal med eleven samt signalerar och informerar elevhälsan och rektorn i de fall elevens frånvaro är hög.

3.2.1. Anmälningsskyldighet vid frånvaro

Om en elev på grund av sjukdom eller någon annan orsak inte kan delta i verksamheten som ordnas för att ge den avsedda utbildningen, ska hindret snarast anmälas till skolenheten. Rektorn får besluta hur anmälningsskyldigheten ska fullgöras (skolförordningen 4 kap. § 8).

3.2.2. Utredning om frånvaro

Om en elev har upprepad eller längre frånvaro från den verksamhet som avses i 17 § ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan.

"Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas". "När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen".

(Skollagen 7 kap. § 19 a)

3.2.3. Föreläggande och vite

"Om en skolpliktig elev inte fullgör sin skolgång och detta beror på att elevens vårdnadshavare inte har gjort vad denne är skyldig att göra för att så ska ske, får hemkommunen förelägga elevens vårdnadshavare att fullgöra sina skyldigheter".

(Skollagen 7 kap. § 23)

3.3. Riktlinje och rutiner vid frånvaro

Som stöd i arbetet med elevers frånvaro i grundskolan och anpassade grundskolan finns "Riktlinje elevers rätt till utbildning" framtagen i Bollebygds kommun. Riktlinjen utgår från gällande lagstiftning, forskning, beprövad erfarenhet samt utredningen: Saknad! Uppmärksamma elevers frånvaro och agera! (SOU 2016:94). Riktlinjer kompletteras med gemensamma mallar för utredning och handlingsplan för att öka elevens närvaro och baseras på aktuell forskning och beprövad erfarenhet. Dessa dokument är ett stöd för enheterna att kartlägga resurser och hinder i arbetet med ökad skolnärvaro.

Syftet med riktlinjen är att tidigt upptäcka frånvaro och underlätta för skolorna att sätta in tidiga insatser.

I riktlinjen framgår även ansvarsfördelningen mellan skolan, elevens vårdnadshavare och hemkommun, ärendegången vid sammanhängande frånvaro eller ströfrånvaro och förslag på insatser som kan främja närvaro och samverkan kring elevens situation.

3.3.1. Rutiner för närvarohantering

- Personal, vårdnadshavare och elever informeras varje läsårsstart om skolans närvaro- och frånvarorutiner.
- Vårdnadshavare kontaktas direkt via sms om elev är ogiltigt frånvarande.
- Vårdnadshavare och rektor kontaktas när en elev varit frånvarande mer än 15 procent (sammanhängande eller ströfrånvaro) av en månad (eller 9-veckorsperiod), oavsett om frånvaron varit giltig eller ogiltig.

- Skolan har rutiner för frånvarodokumentationen i Schoolsoft
- All elevers frånvaro från undervisningen ska uppmärksammas och dokumenteras via SchoolSoft
- Problematisk frånvaro följs upp kontinuerligt på EHT
- Hantering av frånvaro hanteras enligt handlingsplan i SchoolSoft
- Rektor (eller den som rektor utsett) ska ta beslut om huruvida utredning ska genomföras eller ej.
- Om utredning ska genomföras ska detta ske i dialog med eleven och elevens vårdnadshavare samt elevhälsan. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen.
- Skolan har närvarorutiner som utvärderas varje läsår av elevhälsan.

4. Elevers frånvaro under verksamhetsåret 2025–2026

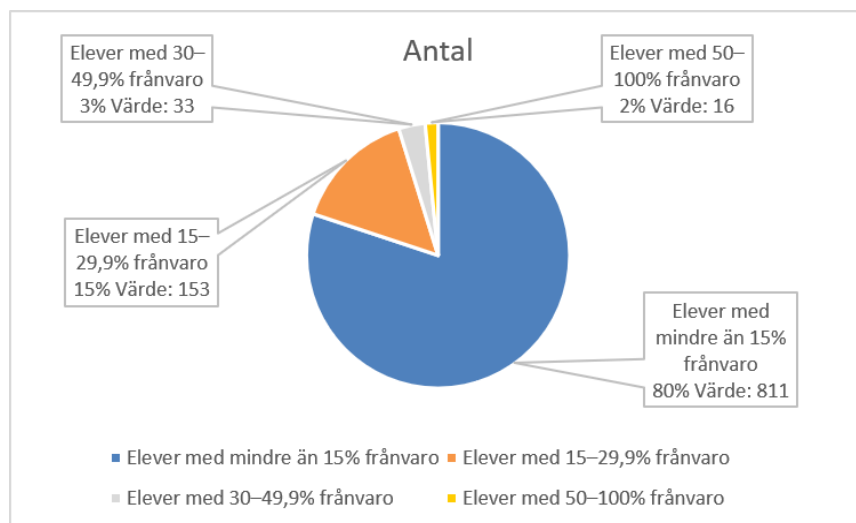
En gång per verksamhetsår genomför Utbildningsförvaltningen en fördjupad analys av elevers frånvaro på huvudmannanivå. Uppföljningen och analys av elevers frånvaro på huvudmannanivå tar sin utgångspunkt i respektive skolas uppföljning och analys. Varje enhet följer och analyserar elevers frånvaro med syfte att främja närvaro, såväl på individ- som gruppnivå. Enheterna arbetar med att följa upp skolans resultat löpande under året och vid två tillfällen under läsår sammanställs och analyseras närvaron vid respektive skola.

I analysarbetet följs elevers frånvaro i fyra frånvarointervall 0%-14,9%, 15%-24,9%, 25%-49,9% och 50%-100% frånvaro. Elevfrånvaro, anmälningar till huvudman och tillhörande analys presenteras till Utbildningsnämnden i en rapport i oktober. Huvudmannens sammanställning av frånvaron syftar till att söka orsaker till frånvaro samt att identifiera framgångsfaktorer. Detta ska på sikt leda till ökad skolnärvaro.

Skolfrånvaro består av alla sorters frånvaro, både anmäld och oanmäld. Till frånvaro räknas när eleven är borta del av lektion, hel lektion och hel skoldag/ar. Oanmäld frånvaro dokumenteras i elevernas betyg i årskurs 6, 7, 8 samt höstterminen i årskurs 9. Utbildningsförvaltningen har ett digitalt system för registrering av frånvaro. Detta sker i Schoolsoft och det finns förvaltningsgemensamma rutiner för hur frånvaro ska rapporteras och hanteras i systemet.

4.1. Frånvaro mätperioden hela läsåret augusti 2025 – juni 2026

Tabell 3. Antal elever per frånvarointervall mellan augusti – juni under hela läsåret 2025/2026

Tabell 4. Antal elever i Bollebygds kommun fördelade per årskurs har följande omfattning av **total frånvaro under hela läsåret 2025 – 2026**

	15–29,9% frånvaro	30–49,9% frånvaro	50% frånvaro eller mer
Förskoleklass	5		
Åk 1	2		
Åk 2	5	1	
Åk 3	10		
Åk 4	10	2	
Åk 5	19	5	3
Åk 6	17	5	2
Åk 7	24	5	4
Åk 8	29	5	5
Åk 9	32	10	2
Total	153	33	16

Totalt har 20% av eleverna i Bollebygds kommunala skolor en frånvaro om 15% eller mer av undervisningstiden. I jämförelse med samma mätperiod under läsåret 2024–2025 ser vi en liten förbättring, 21%.

Majoriteten av dessa återfinns i intervallet 15%-29,9%, 15%. Frånvaron är högre i årskurs 7–9 än på alla F-6 skolor i kommunen. För F-6-enheterna konstateras små variationer mellan gruppen flickors och gruppen pojkars frånvaro. I årskurs 7-9 finns ett tydligt mönster där gruppen flickor har en större frånvaro än gruppen pojkar.

Frånvaron på kommunens samtliga skolor består till övervägande del av anmäld sjukfrånvaro eller ledighetsansökningar.

Av enheternas uppföljningar och analyser framgår det att elever i frånvarointervallet 50%-100% har behov av stora stödinsatser (samverkan med IFO, BUP, VC) för en ökad skolnärvaro. Arbetet tillsammans med elever som haft hög eller mycket hög frånvaro under många år är komplext. För att nå framgång krävs ett noggrant och uthålligt arbete.

Utbildningsförvaltningen ser fortsatt ett behov av att utveckla respektive skolas förmåga att utreda och analysera förklaringar till elevers frånvaro, detta som ett komplement till dessa elevers individuella behov av stöd. Detta i syfte att skapa en ännu mer tillgänglig undervisning som möter alla elever oavsett behov.

4.2. Anmälan till huvudman under läsåret 2025–2026

Om en elev har upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. När en skolpliktig elev är inskriven på skolenhet med annan huvudman än hemkommunen ska huvudmannen snarast lämna uppgift om att utredning om elevs frånvaro har inletts till hemkommunen. Hemkommunen är enligt skollagen den kommun där eleven är folkbokförd, eller om folkbokföring saknas i Sverige, den kommun där eleven vistas. När skolan beslutar att göra en frånvaroutredning kring en elev ska rektor, enligt skollagen anmäla frånvaro till hemkommunen.

I Bollebygds kommun är det verksamhetschefen för elevhälsan som har det huvudsakliga ansvaret för skolpliktsbevakningen samt att ta emot alla anmälningar från kommunens rektorer.

När anmälningarna inkommit har verksamhetschefen i uppdrag att sammanställa dessa för att sedan rapportera vidare till nämnden. Samtidigt har rektorerna möjlighet till råd och stöd från verksamhetschefen för elevhälsan i sitt fortsatta arbete att främja elevernas närvaro.

Tabell 5. Anmälan till utbildningsnämnden, som huvudman för skolan, under perioden augusti – juni under läsåret 2025 - 2026

Enhet	Antal anmälningar ht 2025	Antal elever som anmälningar avser ht 2025	Antal anmälningar vt 2026	Antal elever som anmälningarna avser vt 2026	Antal elever som anmälningarna avser läsåret 25/26
Bollebygds skolan F-3	0	0	1	1	1
Bollebygds skolan 4-6	8	8	6	6	14
Bollebygds skolan 7-9	15	15	24	18	33
Töllsjöskolan	1	1	0	0	1
Örelundskolan	0	0	4	4	4
Bollebygds anpassade grundskola	0	0	0	0	0
Total	24	24	35	29	53

Uppföljning och analys av anmälningar av problematisk frånvaro till huvudman

Under mätperioden (augusti 2025 – juni 2026) har 33 elever på skolan 7–9 anmälts till huvudmannen gällande problematisk frånvaro. En fördjupad analys visar en överrepresentation av flickor (80 %), vilket är en ökning jämfört med föregående år (74 %). I samtal med elevhälsan och rektorer är frånvaron hos flickor i årskurs 7–9 ofta en reaktion på osynlig psykisk ohälsa, prestationsångest och bristande anpassningar vid hög arbetsbelastning. Till skillnad från insatser kring elever med mer utåtagerande frånvarobeteenden har skolans tidiga signaler av frånvaro varit otillräckliga, vilket gjort att anpassningar satts in för sent. Vidare visar enheten 4–6 (19 anmälningar, jämn könsfördelning) att avsaknaden av struktur kring stadieövergången från mellanstadiet till högstadiet har skapat en trygghetsbrist som förstärkt frånvaromönstret hos tjejer vid starten av årskurs 7.

Den låga frekvensen anmälningar i F–3 förklaras av fungerande rutiner för tidig föräldrakontakt och mer sammanhållna klassrumsmiljöer. För att bryta utvecklingen på 7–9 krävs att skolan skiftar fokus från administrativ anmälan till förebyggande studiero och anpassad lärmiljö, samt att huvudmannen säkrar riktat stöd av specialpedagogisk kompetens kring problematisk frånvaro med fokus på flickors psykiska hälsa och lärmiljö.

4.3. Pågående handlingsplaner för ökad närvaro

Tabell 6. Total antal närvaroplaner under perioden augusti – juni under läsåret 2025–2026 för de elever som frånvaro överstiger 50%

Årskurs	50% frånvaro eller mer	Frånvaro - Uppmärksamma	Anmälan till huvudman	Frånvaro - Utredning	Frånvaro - närvaroplan	Andra insatser (särskilt stöd)
Åk 5	3	2	2	1	1	2
Åk 6	2	1	1	1		1
Åk 7	4	4	2	2	1	

Åk 8	5	5	5	5		
Åk 9	2					2
Totalt	16	12	10	9	2	5

Totalt har 16 elever högre än 50% frånvaro sammanlagt på kommunens skolor. Den största koncentrationen återfinns på högstadiet (åk 7 och 8 har tillsammans 9 elever). Vid uppföljningen ser vi en fördröjning i processen mellan utredning och faktiska insatser, framför allt i åk 8 där alla 5 elever har anmälts och utretts, men ingen aktiv närvaroplan har upprättats. Enheten menar att frånvaron beror på olika orsaker men kan till stor del kopplas till elevernas psykiska mående i kombination med andra svårigheter. Det framgår även att kring flera av dessa elever finns en stor komplexitet kring sjukfrånvaron.

I enheternas uppföljningar och analyser framgår att de flesta av elever med långvarig hög frånvaro (mer än 50%) är flickor (9 av 16). Forskning betonar att grundliga utredningar tillsammans med tätt samarbete med elev och vårdnadshavare är en viktig framgångsfaktor för att öka elevernas skolnärvaro.

De administrativa rutinerna för anmälan och utredning i SchoolSoft fungerar, men effekten uteblir då insatserna kopplas för lite till den dagliga undervisningens utformning (KASAM - känslan av sammanhang, begriplighet, meningsfullhet och hanterbarhet). Skolan behöver ställa om från reaktiva åtgärder (utredning/anmälan) till tillgänglig och anpassad undervisning som ökar elevernas närvaro. För att åtgärda de brister, speciellt i åk 8, behöver elevhälsans resurser prioriteras om för att stödja lärarna i att utforma fungerande närvaroplaner och tillgängliga lärmiljöer direkt i klassrummet.

Det totala antalet pågående handlingsplaner gällande elever som har frånvaro 50% eller mer ligger på mycket låg nivå, 2 stycken i jämförelse med antal elever som har en oroande frånvaro, 16. Under läsåret har inga närvaroplaner avslutats men i stället har 5 processer inom särskilt stöd startats som innebär att 5 åtgärdsprogram har upprättats.

Utbildningsförvaltningen kan konstatera att det är en betydligt större grupp elever som har frånvaro som överstiger 50 % än antalet pågående handlingsplaner för ökad närvaro. Detta gör att förvaltningen behöver fortsätta stödja och utveckla arbetet med handlingsplaner för ökad närvaro.

5. Sammanfattning och analys

Arbetet med att främja skolnärvaro och förebygga frånvaro utgör en kärnuppgift för skolan och elevhälsan. Enligt Skolverkets modell för systematiskt kvalitetsarbete krävs att vi rör oss från en ren beskrivning av uppmätta resultat till en fördjupad analys där undervisningens och lärmiljöns kvalitet kopplas samman med elevernas närvaro.

I kommunens skolor ser vi två starka och motriktade trender:

- **F-6 (Låg- och mellanstadiet):** På F-6 skolor ser vi en positiv utveckling med minskad totalfrånvaro tack vare framgångsrikt förebyggande arbete, som bygger på en stark samverkan med vårdnadshavare och tidiga insatser som sätts in.
- **7-9 (Högstadiet):** På 7-9 finns en oroväckande utveckling där den höga frånvaron, mer än 30% samt frånvarointervallerna från 50 – 100% ökar. Totalt handlar det om ca 30-40 elever med mycket omfattande frånvaro på kommunens högstadienhet.

Kartläggningen och samtalen med rektorer och elevhälsan visar att elever med hög frånvaro sällan kan förstås utifrån en enskild faktor. Svårigheterna är ofta komplexa och kopplas till neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) och autismspektrumtillstånd. En stor andel av eleverna med problematisk frånvaro har formella diagnoser eller odiagnostiserade svårigheter kopplade till mental belastning och undervisningens tillgänglighet. Den andra stora gruppen av

elever med problematisk frånvaro beskrivs av rektorer handla om psykisk ohälsa och social oro i kombination av känsla av ångest, utanförskap och avsaknad av trygga relationer i skolan.

Vidare synliggörs i gruppen elever med hög frånvaro en annan aspekt som har stor betydelse vilken handlar om vårdnadshavarens förmåga eller förutsättningar till att stödja eleven i rutiner kring sömn, måltider och skolgång.

I samtalet med rektorer och elevhälsan har det framkommit tre kritiska områden i arbetet med eleverna med hög frånvaro:

- **Organisation och undervisning:**

Högstadiet ställer betydligt högre krav på elevernas självständighet, klassrumsbyten, ämnesbetyg, kognitiv omställning och sociala relationer. När den pedagogiska och sociala lärmiljön inte är förutsägbar och anpassad på gruppnivå, blir belastningen för stor och krävande för elever med NPF eller psykisk sårbarhet. Här behövs frånvarande elevers egna upplevelser inhämtas av vad som gör skolan begriplig, hanterbar och meningsfull (KASAM).

- **Förebyggande åtgärder:**

Skolornas insatser har i hög grad varit inriktade på avskilda lösningar (särskilda undervisningsgrupper, studior, enskild undervisning) efter det att frånvaron blivit ett faktum. Här saknas ett tillräckligt salutogent och hälsofrämjande perspektiv där den ordinarie klassrumsmiljön utformas som en "friskfaktor". Elevhälsan kan här i högre grad stötta lärarna i att bygga tillgängliga lärmiljöer direkt i den ordinarie undervisningen.

- **Dröjsmål i utrednings- och beslutskedjan:**

Det finns stora skillnader mellan olika skolenheter gällande att följa beslutade rutiner. Vissa enheter har full kontroll i SchoolSoft och följer riktlinjer kring "uppmärksamma" och "frånvaroutredningar". Hos andra enheter dokumenteras frånvaron av mentor, men frånvaroutredningar upprättas inte i tid och är även bristfälliga. Här förklarar rektorer att detta beror på hög arbetsbelastning som gör att insatser sätts in för sent och att stödstrukturer fördröjs eller uteblir.

6. Slutsats och rekommendationer

6.1.Slutsats

Sammanfattningsvis visar rapporten att det finns rutiner för kontroll och uppföljning av skolfrånvaro som är kända i kommunens verksamheter. Det finns ett digitalt system SchoolSoft för effektiv och rättssäker hantering av anmälningar till skolorna och vidare till huvudman då utredning om frånvaro inletts. På skolorna vidtas en rad förebyggande, främjande och åtgärdande insatser för att främja skolnärvaro och motverka skolfrånvaro.

Det bedrivs en samverkan mellan skola, socialtjänst och region som stödjer arbetet med eleverna med frånvaro. Samverkan mellan Utbildningsförvaltningen och Socialtjänsten är under utveckling och kommer att organiseras inom Skolsocialt team.

Befintligt system för registrering och uppföljning av elevers frånvaro upplevs bland rektorer och personalen på skolorna inte som ändamålsenligt. Det upplevs att det bedrivs ett åtgärdande arbete, men att omfattningen inte fullt ut motsvarar elevernas behov.

Varje dag räknas och varje lektion har betydelse och detta behöver vara en utgångspunkt för vårt uppdrag. Vår analys visar dock att hög närvaro inte främst handlar om enskild elevs motivation, utan om undervisningens tillgänglighet, förutsägbarhet och det skolklimat vi skapar varje timme.

När lektionsmönster brister eller tidiga signaler på ströfrånvaro inte fångas upp, förlorar vi värdefull undervisningstid. För att säkerställa att varje lektion faktiskt upplevs meningsfull och tillgänglig för samtliga elever behöver våra verksamheter prioritera följande steg i det fortsatta utvecklingsarbetet:

1. **Klassrumsnära tillgänglighet:**

Stärka ledning och stimulans i ordinarie undervisning för att minska den kognitiva och sociala tröskeln till deltagande, särskilt under teoretiska moment och stadiövergångar.

2. **Proaktiva närvarorutiner:**

Skärpa de interna rutinerna kring lektionsvis närvaroregistrering så att undervisande lärare och elevhälsan kan agera direkt vid första tecknet på upprepade frånvaro.

3. **Systemförutsättningar till huvudmannen:**

Underlätta det dagliga arbetet och lyfta behovet av förfinade tekniska stödfunktioner i närvarosystemet samt gemensamma kommunala riktlinjer för närvarouppföljning till huvudmannanivå.

6.2. Rekommendationer

För att stärka den systematiska arbetet och säkerställa alla elevers rätt till utbildning föreslås följande prioriteringar:

1. **Riktad genomlysning av frånvarodokumentationen (VT 2026):**

Verksamhetschefen för elevhälsan genomför en granskning av alla skolenhetens frånvarorapportering och utredningsrutiner för att säkerställa likvärdighet och rättssäkerhet.

2. **Skifte mot ett salutogent arbetssätt (KASAM):**

Skolorna ska stödjas i att utvärdera sina insatser systematiskt för att identifiera vilka friskfaktorer som faktiskt ökar närvaron, snarare än att enbart fokusera på individens brister.

3. **Stärkt samverkan kring stödstrukturer:**

Fortsatt utbyggnad av Skolsociala team med syfte att organisera en strukturerad samverkan mellan Utbildningsförvaltningen och Socialtjänst. Fokus i arbetet behöver läggas på organisation-, grupp- och individnivå.

7. Referenser

Gren Landell, M. (2016) *Saknad! Uppmärksamma elevers frånvaro och agera*. Stockholm: Regeringskansli
Hämtad: 2026-10-05

[Saknad! Uppmärksamma elevers frånvaro och agera \(Statens offentliga utredningar 2016:94\) | Sveriges riksdag](#)

Gren Landell, M. (2020). *Ifous fokuserar: Att utreda närvaroproblem i skolan*. (Ifous rapportserie 2020:3). Uppdrag Psykisk hälsa, Stockholms län och Region Stockholm. Hämtad 2026-10-05 från: [202005-Ifous-Fokuserar-Nrvaroproblem-I.pdf](#)

Gren Landell, M. (2021). *Ifous fokuserar: Samverkan och samordnat stöd vid närvaroproblem i förskola och skola*. (Ifous rapportserie 2021:2). Uppdrag Psykisk hälsa, Stockholms län och Region Stockholm. Hämtad 2026-10-05 från: [202102-ifous-fokuserar-narvaroproblem-h.pdf](#)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. (2022). Skolverket. Hämtad 2026-10-05
[Läroplan \(Lgr22\) för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet - Skolverket](#)

SFS 2010:800. *Skollag*. Stockholm: Utbildningsdepartementet. Hämtad 2026-10-05
[Skollag \(2010:800\) | Sveriges riksdag](#)

Nationell kartläggning av elevfrånvaron 2023. (2024) Skolverket. Hämtad 2026-10-05
[Ladda ned publikation - Skolverket](#)

Frånvaro i skolan Skolverket. Hämtad: 2026-10-05 från: www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/franvaro-i-skolan

Främja närvaro och förebygga frånvaro Skolverket. Hämtad: 2026-10-05 från:
[Främja närvaro och förebygga frånvaro - Skolverket](#)

Rätten till utbildning - Huvudmannens stöd till rektorer kring arbetet med att uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro

Beslutat 2022-10-13

https://docs.google.com/presentation/d/11AQpfYfviVidvJT8ZvNccbUvJ2_ZD5I-/edit#slide=id.p2

Riktlinjer elevers rätt till utbildning Reviderad: UN 2023-03-22 § 20

https://drive.google.com/drive/folders/0ACqA2-vcxfV_Uk9PVA

9. Redovisning av delegeringsbeslut UN2025/6

Tjänsteskrivelse

2026-10-12

David Englund |
Nämndsekreterare/utredare
0734-64 72 02 |
david.englund@bollebygd.se

Dnr UN2025/6-30

Utbildningsnämnden

Redovisning av delegeringsbeslut**Förslag till beslut**

Utbildningsnämnden noterar informationen.

Ärendet

Utbildningsnämnden har överlämnat sin beslutanderätt till utskott, förtroendevalda och tjänstepersoner i kommunen enligt utbildningsnämndens antagna delegeringsordning, UN2021/256.

Beslut fattade på delegation ska redovisas till utbildningsnämnden. Redovisningen innebär inte att utbildningsnämnden ska ompröva eller fastställa delegeringsbesluten. Däremot kan utbildningsnämnden återkalla lämnad delegering. Delegeringslistor och beslut finns tillgängliga hos utbildningsförvaltningen.

Kultur- och fritidschef

UN2026/180, Aktivitetsbidrag VT 26, PRO Olsfors/Hultafors, 2026-09-17

UN2026/182, Lokalt aktivitetsstöd vt 26, Bollebygds ridklubb, 2026-09-21

Utredare

10 st beslut om IKE i september 2026, dnr UN2026/196

Beslutsunderlag

- Redovisning av delegeringsbeslut, tjänsteskrivelse 2026-10-12

Skickas till

Handläggare

BOLLEBYGDS KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

Johan Berntsson

Utbildningschef

David Englund

Nämndsekreterare/utredare